

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/7849.**

Benyújtás dátuma: **2024-03-21 13:00**

Parlex azonosító: **MZ6LUA2L0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), Bakos Bernadett (LMP), Csárdi Antal (LMP), Kanász-Nagy Máté (LMP), Ungár Péter (LMP)**

Határozati javaslat címe: **A bükkerdők és más őshonos fafajú erdők védelméről**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján „**A bükkerdők és más őshonos fafajú erdők védelméről**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

A bükkerdők és más őshonos fafajú erdők védelméről

Az Országgyűlés – felismerve, hogy a klímaválság alapvetően, létükben fenyegeti a magyar erdőket, különösen a bükkösöket – a következő határozatot hozza:

1. Az Országgyűlés felszólítja a kormányt, hogy gondoskodjon az erdők kezelésére vonatkozó jogszabályok módosításáról az alábbiak szerint:
  - a) Védett természeti területen vagy Natura 2000 területen álló bükk főfajú erdőket csak faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódban lehessen kezelni.
  - b) Nem védett természeti területen vagy Natura 2000 területen álló, bükk főfajú erdőkben csak örökerdő üzemmód vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódban lehessen kezelni.
  - c) Az őshonos fafajokból álló, védett természeti területen vagy Natura 2000 területen álló erdőkben örökerdő üzemmód, vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód legyen csak engedélyezett.
  - d) A 120 évesnél idősebb erdőállományokat csak faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódban lehessen kezelni, ezek váljanak erdőrezervátumokká.
2. Az Országgyűlés felszólítja a kormányt, hogy
  - a) biztosítsa, hogy az erdőgazdálkodók az erdőterveket és gazdálkodási terveket az (1.) pontnak megfelelően módosítsák.
  - b) dolgozzon ki kompenzációs rendszert az erdőgazdálkodók részére az (1.) pontban meghatározott változtatások miatti potenciális bevételkiesés miatt, azaz nyújtson ellentételezést az ökológiai és közjóléti funkciók ellátásáért.
3. Az Országgyűlés felszólítja a kormányt, hogy az (1.) pontban foglalt intézkedéseket 2024. május 31-ig, a (2.) pontban foglalt intézkedéseket 2024. szeptember 31-ig hajtsa végre.
4. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Magyarország bükkerdői végveszélyben vannak. A klímaváltozás miatt a számukra megfelelő hűvösebb, csapadékosabb klíma még a hegyvidékeken is fokozatosan megszűnik. Az előrejelzések szerint bükkerdők ennek következtében a század végére szinte teljesen eltűnhetnek az országból.

A klímaváltozás hatására nagy mértékben ráerősít a hagyományos módon folytatott erdőgazdálkodás, ami az egyébként is sérülékeny állományok végleges degradációját okozza. Tapasztalatok szerint a bükkösöket egyre nehezebb „felújítani” a terület tarvágása, véghasználata után.

Különösen az idős, 140-160-180 éves állományok kitermelése, lényegében tarra vágása fájó, mert igen kevés ilyen erdőnk van, és valós értékük messze meghaladja a kitermelhető faanyag értékét. Ökológiai és rekreációs értékük kiemelkedő, pótolhatatlan. Létrejöttükhöz több emberöltőnyi idő kell, és az idős állományok ráadásul sokkal ellenállóbbak is; sokkal nagyobb az esély, hogy át tudják vészelnéni a klíma megváltozását.

A bükkerdők megmentésének egyetlen módja ezért az, ha drasztikusan változtatunk kezelésük módján.

Magyarország az egyetlen olyan ország Európában, ahol még a fokozottan védett erdőkben is gazdasági célú fakitermelés zajlik. Ez a helyzet tarthatatlan.

Az Európai Unió új erdészeti stratégiájának ajánlása szerint a védett erdők 15%-át kellene beavatkozásmentessé tenni, azaz kivenni a gazdasági célú fakitermelésből. Ez Magyarország vonatkozásában körülbelül 150 ezer hektárt jelentene, amit lényegében erdőrezervátummá kellene tenni. Ehhez képest jelenleg az erdőrezervátumok nagysága éppen meghaladja a 13.000 hektárt.

Az LMP - Magyarország Zöld Pártjának javaslata mindezek nyomán az, hogy a bükkerdőket a lehető legszigorúbban kell védeni. A védett természeti területen vagy Natura 2000 területen álló bükkerdőket lényegében erdőrezervátummá kell nyilvánítani, ezen esetekben csak a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód lehessen lehetséges.

A nem védett területen álló bükkerdőknél is csak az örökzöld üzemmódot tartjuk jónak.

Nem csak a bükkerdőket, de minden más természetközeli, őshonos erdőt is veszélyeztet a klímaváltozás és a „hagyományos” gazdálkodás együttes nyomása. Ezért az őshonos fajú, védett természeti területen álló vagy Natura 2000-es erdőkben mindenhol változtatni kell az erdőgazdálkodás módján, hogy ne essenek áldozatul a rövidlátó gazdasági érdekeknek. Itt is

legalább az örökterdő üzemmód megkövetelését javasoljuk.

Az erdőgazdálkodás megváltozásával az erdőgazdaságoknak is át kell alakulniuk. Elsődleges funkciójuk nem a faanyagtermelés, hanem az erdők természetes állapotának fenntartása kell legyen. Ezért a finanszírozásukat is át kell alakítani, a természetvédelmi és közjóléti funkciók ellátásáért megfelelő nagyságú közvetlen támogatást kell kapniuk a költségvetésből. Hasonló módon, az érintett magánerdőgazdálkodók számára is biztosítani kell nem csak a szakmai segítséget, de esetlegesen az anyagi kompenzációt is az erdők megőrzése érdekében.

Jelen határozati javaslat ugyanakkor csak tűzoltás jellegű, a legsürgősebb változtatásokat tartalmazza. Az erdőgazdálkodás teljes reformjára van szükség, ha azt szeretnénk, hogy hazánkban megmaradjanak, sőt növekedjenek az erdők, ami kritikusan fontos mind a klímaválság kezelésében, mind hatásainak mérséklésében.

Ezt a teljes reformot a szakma, a kormányzat, az önkormányzatok, a civil szervezetek és a széles közönség bevonásával kell megvalósítani. Ennek megvalósításáig azonban szükséges azokat az intézkedéseket meghozni, amelyek a legfenyegetőbb veszélyt elhárítják, és biztosítják az erdők védelmét.